

Міністерство освіти і науки України
Черкаська обласна державна адміністрація
Департамент освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації
Черкаське відділення Академії економічних наук України
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Одеський національний економічний університет
Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького
Черкаський державний технологічний університет
Черкаський інститут банківської справи
Черкаська обласна асоціація розвитку підприємництва
Центр розвитку корпоративної соціальної відповідальності

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНЕ, ФІНАНСОВЕ ТА ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

Збірник тез доповідей

16–17 квітня 2020 року

Черкаси
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту
2020

Програмний комітет:

Шамара С. О., к. і. н., доцент, ректор Східноєвропейського університету економіки і менеджменту – голова.

Савченко С. О., д. е. н., професор, проректор з науково-дослідної роботи Східноєвропейського університету економіки і менеджменту – заступник голови.

Ус Г. О., д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.

Чудаєва І. Б., д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту і адміністрування Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.

Сергєєва Л. Н., д. е. н., професор, завідувач кафедри медичної фізики, біофізики та вищої математики Запорізької медичної академії.

Задорожний І. С., д. т. н., професор, заслужений працівник освіти України, професор кафедри менеджменту і адміністрування Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.

Савченко А. М., д. мед. н., професор, професор кафедри менеджменту і адміністрування Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.

Драган І. О., д. н. з держ. упр., завідувач кафедри економічної безпеки публічного адміністрування Житомирського державного технологічного університету.

Пасєка С. Р., д. е. н., професор, завідувач кафедри туризму і готельно-ресторанної справи Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.

Фінагіна О. В., д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту Черкаського державного технологічного університету.

Чмутова І. М., д. е. н., професор, професор кафедри банківської справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету ім. Сємена Кузнеця.

Члени організаційного комітету:

Голова: **Ус Г. О.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.

Германенко Л. М., к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.

Панасенко Л. М., к. е. н., доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.

С 89 Сучасні технології менеджменту, інформаційне, фінансове та облікове забезпечення розвитку економіки в умовах євроінтеграції : збірник тез доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Черкаси, 16–17 квітня 2020 року. Черкаси : Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, 2020. 557 с. [Укр., рос., англ. мови].

Матеріали конференції висвітлюють теоретичні та прикладні питання наукової діяльності у сферах економіки, фінансів, обліку і оподаткування, менеджменту, розкривають основні засади сучасних технологій менеджменту, інформаційного, фінансового та облікового забезпечення сталого розвитку економіко-правових систем в умовах євроінтеграції. Публікації збірника рекомендуються для викладачів, аспірантів та студентів, а також фахівців-практиків, які цікавляться питаннями управління соціально-економічними процесами з метою вдосконалення національної економічної моделі України.

Материалы конференции освещают теоретические и прикладные вопросы научной деятельности в сферах экономики, финансов, учета и налогообложения, менеджмента, раскрывают основы современных технологий менеджмента, информационного, финансового и учетного обеспечения устойчивого развития экономико-правовых систем в условиях евроинтеграции. Публикации сборника рекомендуются для преподавателей, аспирантов и студентов, а также специалистов-практиков, интересующихся вопросами управления социально-экономическими процессами с целью усовершенствования национальной экономической модели Украины.

УДК 005.318.24

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим, вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальність за якісний зміст і оформлення авторських статей (стилістичні, орфографічні помилки тощо).

здійснювати на субрахунку 792, фінансового результату від інвестиційної діяльності – на субрахунку 793, фінансового результату від іншої діяльності – на субрахунку 794 з однойменними назвами.

Запропоновані субрахунки до рахунку 79 «Фінансові результати» необхідно затвердити в наказі про облікову політику та ввести до робочого плану рахунків підприємства.

На підприємстві для визначення фінансового результату від основної діяльності на дебет субрахунку 791.1 «Фінансовий результат від основної діяльності» рахунку 79 «Фінансові результати» необхідно списувати витрати від основної діяльності з кредиту рахунків 92 «Адміністративні витрати» та 903 «Собівартість реалізованих послуг СТО» в розрізі аналітичних рахунків:

903.1 «Собівартість реалізованих послуг СТО 1»

903.1 «Собівартість реалізованих послуг СТО 2».

На кредит субрахунку 791.1 «Фінансовий результат від основної діяльності» відносити доходи від основної діяльності з дебету рахунку 703 «Дохід від реалізації послуг СТО» за аналітичними рахунками:

703.1 «Дохід від реалізації послуг СТО 1»

703.2 «Дохід від реалізації послуг СТО 2».

Різниця між дебетовим та кредитовим оборотом на субрахунку 7911 є прибутком від основної діяльності, якщо дебетовий оборот перевищує кредитовий, або збитком, у випадку перевищення кредитового обороту над дебетовим.

На дебет субрахунку 791.2 «Фінансовий результат від іншої операційної діяльності» рахунку 79 «Фінансові результати» необхідно списувати витрати іншої операційної діяльності з кредиту рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності» за субрахунками, на кредит – доходи від іншої операційної діяльності з дебету рахунку 71 «Інший операційний дохід» за субрахунком 713 «Дохід від операційної оренди активів». У випадку перевищення суми дебетового обороту кредитового, в підприємства виникає прибуток від іншої операційної діяльності, в іншому випадку – збиток.

Деталізація субрахунку 791 «Фінансовий результат від операційної діяльності» надасть можливість визначити окремо фінансовий результат від основної діяльності в розрізі видів наданих послуг та іншої операційної діяльності.

Список використаних джерел і літератури

1. Дюхарєва Х. Л. Удосконалення методики обліку фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання // Економіка і організація поліграфії. Наукові записки №2 (12). 2007. С.67-75.

2. Прохар Н. В., Ночовна Ю. О. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики [монографія]. Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. 257 с.

*Лега О. В., к. е. н., доцент
Полтавська державна аграрна академія*

ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ ЯК НАПРЯМ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Розвиток підприємницької діяльності є однією з головних передумов формування та реалізації експортного потенціалу держави, її матеріального збагачення та зростання рівня життя населення.

Провідним сектором економіки є малий бізнес, представниками якого є малі підприємства. Об'єктами малого підприємництва виступають малі за кількісними класифікаційними параметрами підприємства, в межах яких здійснюється найефективніша

комбінація факторів виробництва з метою максимізації прибутку. Саме нові способи комбінації економічних ресурсів відрізняють підприємця від звичайного господарюючого суб'єкта.

Дані Державного комітету статистики України (офіційний сайт http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze.htm) [1] дозволяють проаналізувати кількість і динаміку підприємств (табл. 1).

Таблиця 1 – Динаміка кількості підприємств в Україні протягом 2010–2018 рр.

Роки	Великі підприємства		Середні підприємства		Малі підприємства, в т.ч. мікропідприємства	
	к-ть, од	у %	к-ть, од	у %	к-ть, од	у %
2010	586	0,03	21343	0,98	2161999	99,00
2011	659	0,04	21059	1,24	1679902	98,72
2012	698	0,04	20551	1,28	1578878	98,67
2013	659	0,04	19210	1,12	1702201	98,85
2014	497	0,03	16618	0,86	1915046	99,11
2015	423	0,02	15510	0,79	1958385	99,19
2016	383	0,02	15113	0,81	1850034	99,17
2017	399	0,02	15254	0,85	1789406	99,13
2018	446	0,02	16476	0,90	1822671	99,08
Зміни 2018 до 2010 р. (+;-)	-140	x	-4867	x	-339328	x
Зміни 2018 р. до 2010 р. у %	-23,9	x	-22,8	x	-15,7	x

Джерело: узагальнено на підставі [1]

Отже, динаміка суб'єктів господарювання України показала тенденцію до зниження, великих підприємств на 23,9 %, середніх – на 22,8 %, малих – на 15,7 %.

У структурі суб'єктів господарювання України протягом досліджуваних років переважають малі та мікропідприємства. Їх структура суттєво не змінювалася: у 2010 р. 99 %, 2018 р. – 99,1 %. Діяльність малих підприємств здійснюється в усіх галузях (табл. 2).

Як показують дані таблиці, найменшу частку у сукупності малих підприємств займають підприємства у галузях «Освіта», «Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок», «Фінансова та страхова діяльність», «Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги». Тоді як суттєва частка малих підприємств займається оптовою та роздрібною торгівлею – у 2010 р. 55,2 %, 2018 р. – 44,7 %.

Зарубіжний досвід показує, що у Німеччині серед підприємств переробної промисловості підприємства малого і середнього бізнесу складають 98,5%, у галузі енерго- і водопостачання – 98,4 %, в будівництві – 99,5 % [2]. Найбільшу частину малих підприємств в Іспанії становить сільське господарство – до 80 %, інші галузі, такі як будівництво, промисловість, суднобудування складають близько 25–30 %. Діяльність малих підприємств Південної Кореї спрямовані на експорт своєї продукції в різні країни світу, задовольняючи потреби внутрішнього ринку. Малі підприємства Китаю можна назвати науковим двигуном країни, завдяки тому, що малі підприємства виробляють найбільшу кількість інноваційної продукції і технічних винаходів. Крім того, велика частина виробленої в країні продукції, що надається на експорт, зроблена саме малими підприємствами [3].

Таблиця 2 – Динаміка та структура діяльності малих підприємств у 2010, 2018 рр. в розрізі галузей

Галузі	2010 р.		2018 р.		Відхилення 2018 р. до 2010 р.	
	кіль-ть, од	у %	кіль-ть, од	у %	абсолютне	відносне
Будівництво	73711	3,4	51656	2,8	-22055	-29,9
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	71486	3,3	48327	2,7	-23159	-32,4
Інформація та телекомунікації	55558	2,6	174280	9,6	118722	213,7
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	11741	0,5	13691	0,8	1950	16,6
Надання інших видів послуг	128116	5,9	109295	6	-18821	-14,7
Операції з нерухомим майном	49651	2,3	92950	5,1	43299	87,2
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів	1192849	55,2	814886	44,7	-377963	-31,7
Освіта	10730	0,5	13184	0,7	2454	22,9
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	17950	0,8	23959	1,3	6009	33,5
Промисловість	145454	6,7	120656	6,6	-24798	-17,0
Професійна, наукова та технічна діяльність	119752	5,5	125540	6,9	5788	4,8
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	76863	3,6	73998	4,1	-2865	-3,7
Тимчасове розміщення й організація харчування	49593	2,3	61466	3,4	11873	23,9
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	144633	6,7	89391	4,9	-55242	-38,2
Фінансова та страхова діяльність	13912	0,6	9392	0,5	-4520	-32,5
Разом	2161999	100	1822671	100	-339328	-15,7

Джерело: узагальнено на підставі [1]

В Україні малий бізнес переважно асоціюється з роздрібною торгівлею або зі сферою обслуговування. Одним з важелів, що впливають на розвиток малого підприємництва є можливість використання підприємствами малого бізнесу різних систем оподаткування. Успіх від здійснення підприємницької діяльності багато в чому залежить від правильного та обґрунтованого вибору системи оподаткування. Зазвичай, такі підприємці обирають спрощену систему оподаткування, її особливості представлено у табл. 3.

Таблиця 3 – Основні критерії при виборі системи оподаткування

II група	III група (не платник ПДВ)	III група (платник ПДВ)
<i>Особливості господарської діяльності</i>		
Господарська діяльність з надання послуг платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства	Будь-яка організаційно-правова форма господарювання	
<i>Максимальна кількість працівників</i>		
10	Не обмежена	
<i>Максимальний обсяг річного доходу, млн грн</i>		
1,5	5	
<i>Ставка/розмір єдиного податку</i>		
944,6	5% від доходу	3% від доходу + 20% ПДВ
<i>ЄСВ</i>		
1039,06 грн		
<i>Податковий період для єдиного податку</i>		
календарний рік	календарний квартал.	
<i>Звітність з єдиного податку</i>		
1 раз на рік протягом 60 к. дн., наступних за	щокварталу протягом 40 к. дн., наступних за	

II група	III група (не платник ПДВ)	III група (платник ПДВ)
останнім календарним днем звітнього (податкового) року	останнім календарним днем звітнього (податкового) кварталу	
<i>Сплата єдиного податку</i>		
авансовим внеском не пізніше 20 числа (включно) поточного місяця або авансовим внеском за весь звітний період	протягом 10 к. дн., наступних за граничним строком подання декларації	
<i>Податковий період для ЄСВ</i>		
календарний рік		
<i>Звітність з ЄСВ</i>		
звіт (форму № Д5) подають один раз на рік до 10 лютого року, наступного за звітним періодом		
<i>Сплата ЄСВ</i>		
Щокварталу до 20 числа місяця, наступного за кварталом, за який сплачується ЄСВ		

Джерело: узагальнено на підставі [4]

Перевагами спрощеної системи оподаткування є: простіша процедура нарахування єдиного податку; спрощене ведення бухгалтерського обліку; простота заповнення звітності; звільнення від сплати платником єдиного податку низки податків і обов'язкових платежів тощо. Недоліками спрощеної системи оподаткування є: обмеження у видах діяльності, обсязі доходу й кількості працівників; обов'язкова сплата ЄСВ у мінімальному розмірі для 1-ї та 2-ї груп платників єдиного податку – незалежно від результату діяльності тощо. Для бухгалтерської служби малих підприємств важливим є знати та слідкувати за ходом новацій спрощеної системи оподаткування в Україні метою запобігання штрафів, пені й інших санкцій.

Список використаних джерел і літератури

1. Державний комітет статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze.htm (дата звернення 22.03.2020).
2. Малі підприємства з великим впливом: як і чому у світі підтримують малий та середній бізнес. Спецпроект. 15 травня 2018. URL <https://www.epravda.com.ua/publications/2018/05/15/636754> (дата звернення 22.03.2020).
3. Малий бізнес: зарубіжний досвід. URL: <http://www.remzavod.biz/e9.html> (дата звернення 22.03.2020).
4. Борисенко В. Шпаргалка ФОП-єдинника груп 1–3 на 2020 рік. URL: <https://ibuhgalter.net/articles/443> (дата звернення 22.03.2020).

*Мешкова С. Л., студентка
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту*

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ

Для визначення вартості виробленої продукції, фінансового результату, правильної оцінки балансової вартості нереалізованих запасів готової продукції є потреба їх оцінки не лише за прямими виробничими витратами, але й за сукупними витратами на їх виробництво, для чого необхідно забезпечити розподіл в установленому порядку непрямих (накладних, загальновиробничих) витрат.

Для наочності класифікацію загальновиробничих витрат і порядок їх включення до собівартості продукції (робіт, послуг) подано на рисунку 1.